

**Kadernota Ouder-
Amstel 2026-2029**

8 Ontwikkelingen waarvan het financiële effect nog niet bekend is

In deze kadernota is een zo compleet en accuraat mogelijk financieel beeld gegeven voor de periode 2026-2029. Van sommige ontwikkelingen is het echter nog niet mogelijk wat het financiële effect gaat zijn voor de gemeente Ouder-Amstel. Het is belangrijk om deze ontwikkelingen te vermelden bij het meerjarenperspectief dat in deze kadernota wordt geschetst, omdat deze ontwikkelingen de gepresenteerde saldi nuanceren.

Het betreft voornamelijk ontwikkelingen in het sociale domein.

8.1 Sociaal

8.1.1 Opvang voor vluchtelingen uit Oekraïne

De behoefte aan opvangplekken voor vluchtelingen uit Oekraïne is hoog en er is op het moment van schrijven een landelijk tekort. De verwachting is dat zolang het oorlogsgeweld in Oekraïne voortduurt, opvangplekken nodig blijven. De locatie van Entrada'700 zal daarom ook in 2026 in gebruik blijven voor de huidige 220 personen. De regeling voor bescherming van Oekraïense vluchtelingen is verlengd tot 4 maart 2026, de verwachting is dat dit met nog een jaar verlengd zal worden.

Echter zijn de regelingen voor financiën tijdelijk en onvoorspelbaar, het normbedrag (het bedrag per Oekraïense vluchteling, per dag) is een voorbeeld van een regeling die jaarlijks wordt aangepast. Vanwege de tijdelijkheid wordt er daarom per jaar begroot en gebudgetteerd als het gaat om de opvang van Oekraïense vluchtelingen.

Daarnaast heeft het college groenlicht gegeven voor een extra tijdelijk opvanglocatie voor Oekraïense vluchtelingen waarvan de locatie nog moet worden goedgekeurd door de raad. Het is dus mogelijk dat er in 2026 meer opvangplekken voor Oekraïense vluchtelingen komen in gemeente Ouder-Amstel, met een daarbij horende kosten en baten berekening. Nader bericht zal volgen in de begroting van 2026 na de politieke besluitvorming en de onderhandelingen met eigenaren rond een nieuwe locatie.

8.1.2 Statushouders taakstelling Amsterdam De Nieuwe Kern

De gemeente Ouder-Amstel huisvest voor een periode van 15 jaar ongeveer 130 statushouders voor de gemeente Amsterdam. Dit zal extra druk leveren op de verschillende budgetten binnen het sociaal domein. Met de gemeente Amsterdam wordt een verrekeningsregeling vastgesteld voor deze extra kosten vanuit het sociaal domein. Naar verwachting worden deze extra kosten vanwege de verrekeningsregeling budgetneutraal. Een voorinvestering vanuit de gemeente Ouder-Amstel zal mogelijk nodig zijn. Vooraf zal de gemeente Amsterdam gelden beschikbaar stellen op basis van de begroting. Naderhand worden verschillen verrekend. In de begroting van 2026 wordt waar nodig cijfermatig toegelicht wat dit betekent voor de verschillende onderdelen van het sociaal domein.

8.1.3 Vroegsignalering schulden

De gemeente ontvangt extra middelen van het Rijk om de vroegsignalering van schulden te versterken. Deze middelen zijn gericht op het tijdig herkennen van problematische schulden bij inwoners en het bieden van passende ondersteuning in een vroeg stadium. Het doel is om samen met partners zoals woningcorporaties, zorgverzekeraars, energieleveranciers en drinkwaterbedrijven vroegtijdige signalen van betalingsachterstanden op te vangen en snel in te grijpen. Met de extra middelen wordt de bestaande aanpak verder geprofessionaliseerd, met als resultaat een effectievere

samenwerking tussen de diverse betrokkenen en een verbeterde opvolging van signalen. Dit draagt bij aan het voorkomen van problematische schulden en het verminderen van de instroom in zwaardere schuldhelpverleningstrajecten. De middelen die nodig zijn voor de uitwerking in gemeentelijk beleid moeten structureel in de begroting worden opgenomen.

In 2025 ontvangt de gemeente structurele rijksmiddelen ter versterking van de vroegsignalering van schulden. Deze middelen maken het mogelijk om de gemeentelijke aanpak van schulden preventiever en effectiever vorm te geven. Hoewel de middelen formeel in 2025 worden toegekend, hebben zij vooral effect op de uitvoering in 2026 en de jaren daarna. Voor 2026 betekent dit dat het beschikbare budget voor vroegsignalering wordt uitgebreid. De exacte omvang van de middelen voor onze gemeente volgt uit de meicirculaire 2025.

8.1.4 Wetsvoorstel participatie in balans

De Participatiewet in Balans wijzigt de Participatiewet, IOAW en IOAZ met als doel de balans tussen bestaanszekerheid, re-integratie en handhaving te verbeteren. De beoogde ingangsdatum is verplaatst naar 1 januari 2026. De huidige Participatiewet wordt als te hard ervaren door complexiteit, strenge handhaving en beperkte ondersteuning. Om dit aan te pakken introduceert dit voorstel een pakket van ruim twintig maatregelen die professionals in de uitvoering meer ruimte geven om mensen goed te ondersteunen. In eerste instantie om hen aan het werk te helpen en als dat (nog) niet kan te zorgen voor een toereikend inkomen en andere vormen van participatie. Vertrouwen en de menselijke maat komen bij de uitvoering centraal te staan. Dit wetsvoorstel is onderdeel van het bredere programma Participatiewet in balans en bestaat uit drie sporen: (1) het wetsvoorstel Participatiewet in Balans (maatregelen korte termijn); (2) een fundamentele herziening van Participatiewet; (3) het versterken van vakkundigheid in de uitvoering.

Het effect op het resultaat is nog niet bekend.

8.1.5 Wetsvoorstel van school naar duurzaam werk

Het doel van het wetsvoorstel van school naar duurzaam werk is jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt begeleiding en ondersteuning te geven richting economische zelfstandigheid. De beoogde ingangsdatum is verplaatst naar 1 januari 2026. Vier samenhangende maatregelen: (1) Aanvullende loopbaanbegeleiding tot een jaar na diplomering of verlaten van de school in het beroepsonderwijs, praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs; (2) Maximumleeftijd van de doelgroep van de Doorstroompunt-functie (voorheen RMC-functie) wordt verhoogd van 23 naar 27 jaar; (3) Gemeenten krijgen in de Participatiewet een meer preventieve rol bij het ondersteunen van jongeren naar werk; (4) Het wetsvoorstel stimuleert de samenwerking tussen onderwijs, Doorstroompunten en gemeenten op casusniveau en bij een regionaal programma.

Voor de uitvoering van het wetsvoorstel van school naar duurzaam werk is structureel extra geld beschikbaar gekomen. Budget wordt verstrekt aan de centrumgemeente via de meicirculaire en heeft dus geen effect op het resultaat.

8.1.6 Wmo - Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen (MOBW)

In het kader van het indiceren van **MOBW (Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen)** is de implementatie van Begeleid Thuis zonder wooncomponent in 2024 gerealiseerd. Vanaf het begin van 2025 wordt de indicering voor deze zorg uitgevoerd door Duo+. Hiervoor zijn bij de eerste bestuursrapportage incidentele middelen aangevraagd bij de raad. De verwachting is dat in 2026 deze structurele uitvoeringskosten

in de begroting van Duo+ worden meegenomen, als deze structurele uitvoeringskosten niet betaald worden door Amsterdam, hierover zijn de regiogemeenten in gesprek met Amsterdam. In 2025 wordt ook Begeleid Thuis met wooncomponent geïmplementeerd. Hoe snel dit gebeurt is mede afhankelijk van de afspraken die gemaakt kunnen worden met Amsterdam over het proces en financiën. De verwachting is dat de implementatie in de tweede helft van 2025 start. De verwachting is dat in 2026 ook deze structurele uitvoeringskosten in de begroting van Duo+ worden meegenomen, als deze structurele uitvoeringskosten niet betaald worden door Amsterdam.

Het landelijke beleid ten aanzien van de doordecentralisatie van MOWB laat een duidelijke koers zien, hetzelfde kan niet worden gezegd over de financiering. Tot op heden betaald de gemeente Amsterdam als centrumgemeente alle zorgkosten en voorzieningen voor de regiogemeenten omdat de MOBW-gelden nog steeds niet zijn gedecentraliseerd. Het wetsvoorstel die dit mogelijk zou maken is begin 2024 controversieel verklaard. Op dit moment geeft Amsterdam aan dat er een tekort is van € 10 miljoen op MOWB. Dit tekort wordt aangevuld uit eigen middelen van Amsterdam. Het is onduidelijk in hoeverre Ouder-Amstel bijdraagt aan dit tekort.

De regiogemeenten hebben gevraagd om inzicht in het MOBW-budget dat Amsterdam beheert. Naar aanleiding van dit verzoek is er afgesproken met de gemeente Amsterdam dat er inzicht gegeven wordt in de financiering en voorzieningen van MOBW, welke middelen Amsterdam van het Rijk ontvangt en wat Amsterdam zelf financiert, maar ook welke middelen en voorzieningen voor de Amstelland-gemeenten beschikbaar zijn of niet vanwege het eerder genoemde tekort. Dit inzicht is deels vorig jaar en begin dit gegeven maar maakt nog steeds niet duidelijk of Ouder-Amstel mogelijk in de toekomst ook uit eigen middelen een bijdrage moeten betalen, en hoeveel, om MOBW toegankelijk te houden voor haar inwoners. Hierdoor moet er rekening gehouden worden dat wij in de toekomst budget beschikbaar moeten stellen voor de zorgkosten van MOBW. Hoeveel kunnen wij helaas nog niet aangeven.

Daarnaast is de toekomstige financiering van de regionale aanpak **Economisch Daklozen** onduidelijk. Op dit moment wordt de aanpak apart en tijdelijk gefinancierd door het Rijk tot eind 2026. Via Amsterdam ontvangen de Amstelland-gemeenten jaarlijks € 1 miljoen voor deze aanpak. Na eind 2026 heeft het Rijk aangekondigd dat deze financiering vervalt. Hierdoor komt Ouder-Amstel samen met de overige regiogemeenten mogelijk in de toekomst voor de keuze te staan om deze succesvolle aanpak wel of niet uit eigen middelen te financieren. De regiogemeenten zijn met elkaar in gesprek om tot een visie en advies te komen over de aanpak en de financiering.

8.2 Ruimte

8.2.1 Inzameling afval vanaf 2026

Bij de verkenning naar de in- of uitbesteding van de afvalinzameling vanaf 2026, is gebleken dat dit duurder wordt dan de afgelopen jaren. Dit ongeacht de te kiezen optie. Op dit moment is er nog onvoldoende informatie om een inschatting te maken van de orde van grootte van deze meerkosten.